

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Evolució i principals característiques

Curs 2018-19

El curs 2018-19 es van concedir un total de 16.549 beques a infants de la comarca, un increment anual del 7,7% (+1.507). El total de sol·licituds també va augmentar, arribant a les 20.955. Tanmateix, el total de denegacions ha disminuït els últims quatre cursos.

El 92,5% dels ajuts de menjador es van concedir pel tipus garantit del 50% (15.306 del total), amb un increment anual del 8,4%. Els ajuts de tram garantit del 100% també van augmentar, però amb menor intensitat (4,3%), arribant a les 1.243 concessions.

El cicle d'educació primària concentra el 65,8% de beques menjador a la comarca, un 28,3% a infantil i només el 5,9% a secundària. El nivell escolar de 5è de primària és on més ajuts s'han concedit, seguit de 3r i 4t del mateix cicle.

El principal tipus de família receptora és de 2 adults i 2 infants, si bé han reduït el seu pes vers el total en gairebé quatre punts. Augmenten, doncs, altres tipus de família, sobretot, la nombrosa general.

Més d'un quart de l'alumnat que va rebre un ajut de menjador no tenien uns hàbits adequats d'alimentació (25,4%; 1.209), mentre que el 19,4% (4.198) pertanyen a famílies amb problemes d'habitatge, segons els informes dels Serveis Socials.

El 77,6% de les denegacions d'ajuts de menjador correspon a famílies que han superat el llindar de renda fixat. S'han reduït significativament les denegacions a causa de no aportar la documentació requerida.

La taxa d'incidència (alumnes becats sobre total alumnes) és del 15% per l'alumnat d'infantil i primària. La taxa ha augmentat a l'educació primària (16,3%) i secundària (2,2%), i s'ha reduït més de dos punts a infantil (12,1%).

Només un municipi de la comarca supera el 25% de la taxa d'incidència conjunta d'infantil i primària, tres d'ells estan per sobre del 20%, i dos per sobre del 15%. Les taxes municipals són, aproximadament, les mateixes que al curs anterior.

Descripció i evolució del programa

Descripció del programa

Requisits de la concessió

Sol·licitud i concessions

Finançament del programa

Característiques de les concessions

Característiques de les denegacions

Taxa d'incidència

Conclusions

Glossari i fonts

Descripció i evolució del programa

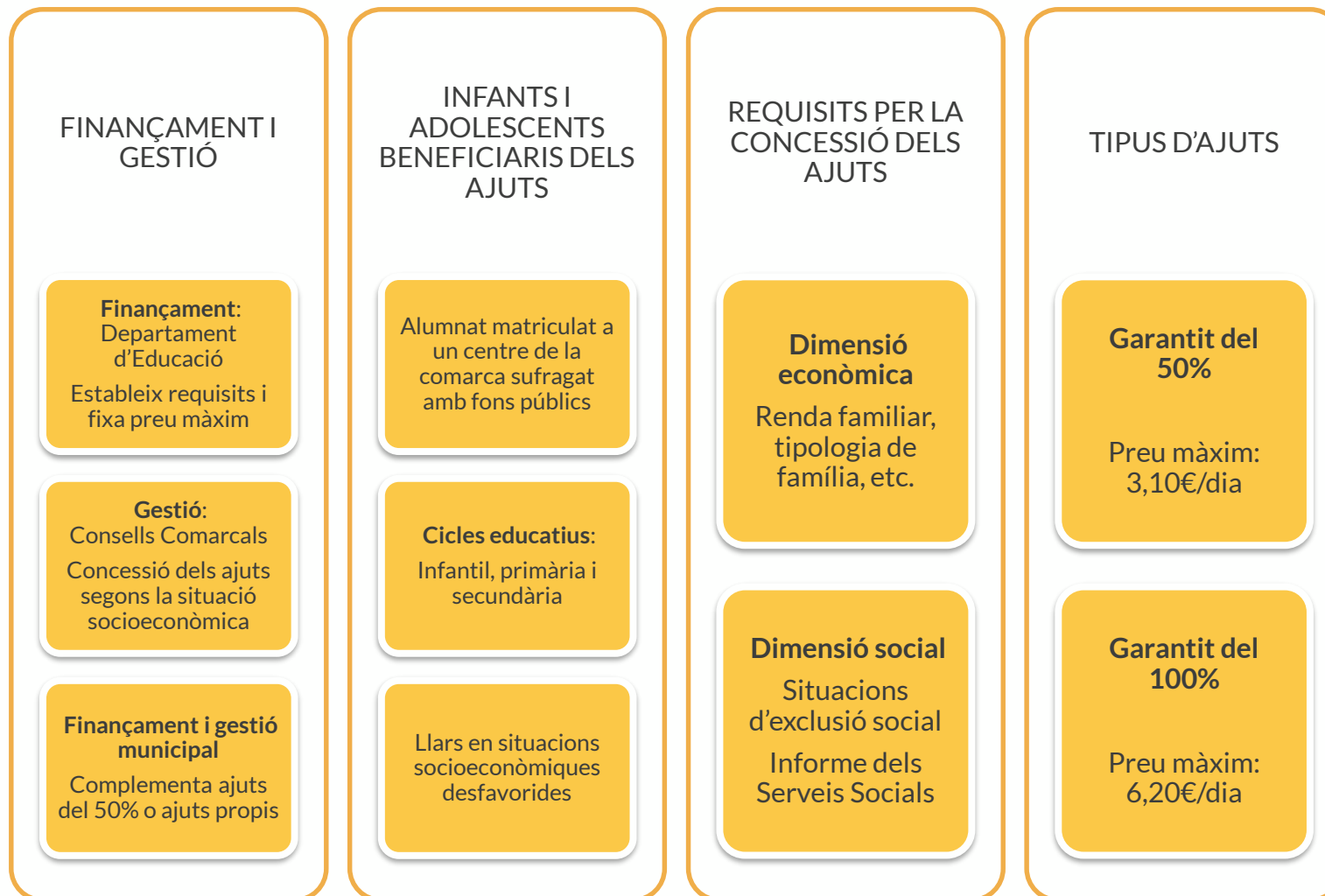
AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

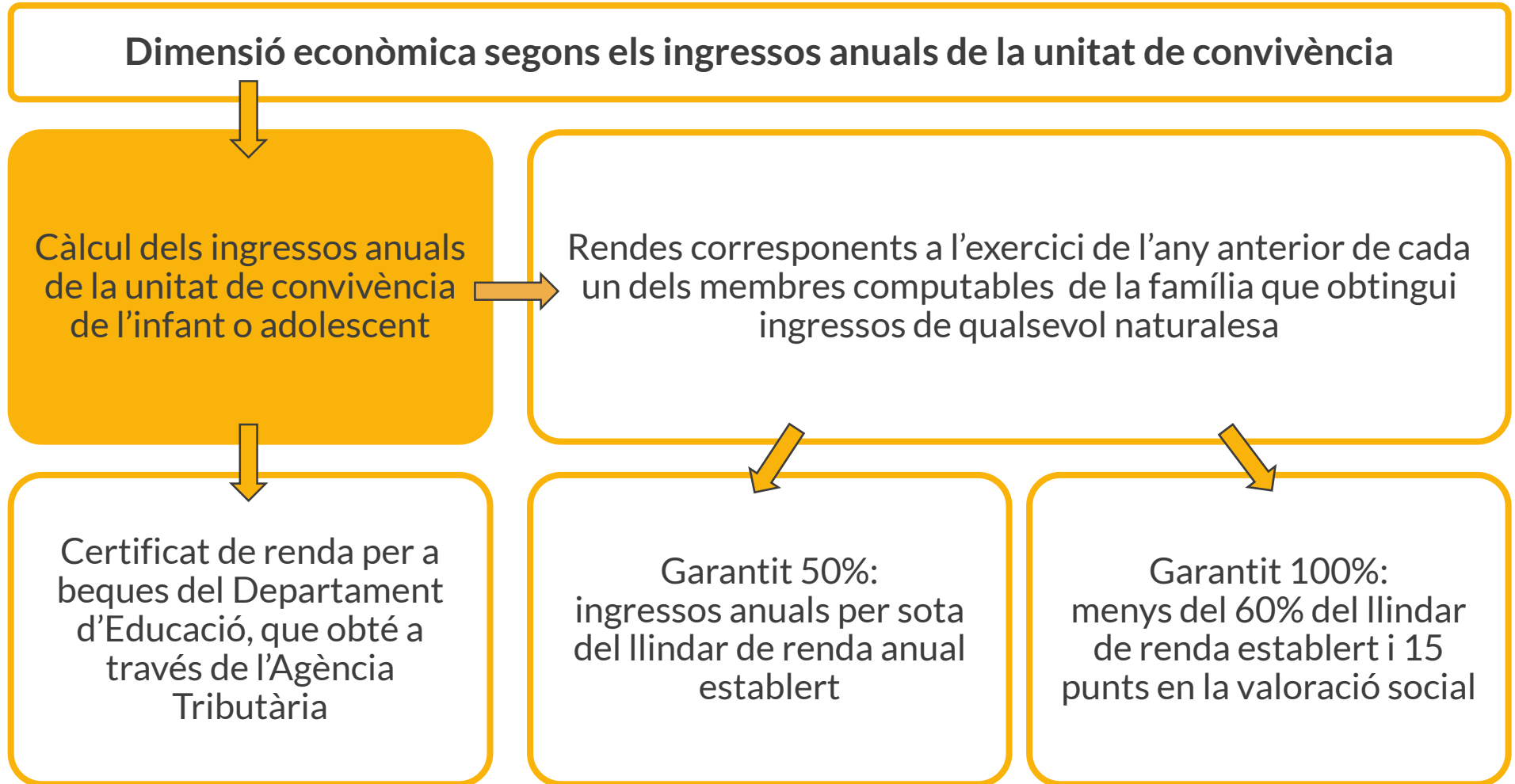
Descripció del programa

Beques-menjador

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Requisits de la concessió d'ajuts

Dimensió econòmica

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Llindars de renda familiar per percebre l'ajut de menjador i llindar de risc de pobresa a Catalunya. Curs 2016-17 / 2018-19

Tipologia de llar					Tram garantit del 50%			Tram garantit del 100%			Llindar risc pobresa			
1r adult	2n adult	Altres adults	Infants Joves	MUF	2016-17	2017-18	2018-19	2016-17	2017-18	2018-19	2015	2016	2017	2018
1	0	0	1	2	11.232,4€	12.567,5€	12.567,5€	6.739,4€	7.540,5€	7.540,5€	12.567,5€	13.070,7€	13.125,5€	14.275,9€
1	0	0	2	3	12.697,4€	15.467,7€	15.467,7€	7.618,4€	9.280,6€	9.280,6€	15.467,7€	16.087,0€	16.154,4€	17.570,3€
1	1	0	1	3	15.138,4€	17.401,1€	17.401,1€	9.083,0€	10.440,7€	10.440,7€	17.401,1€	18.097,9€	18.173,7€	19.766,6€
1	1	0	2	4	16.603,4€	20.301,3€	20.301,3€	9.962,0€	12.180,8€	12.180,8€	20.301,3€	21.114,2€	21.202,7€	23.061,0€

El llindar econòmic per rebre l'ajut del menjador s'ha ampliat amb els anys, però no va ser fins al curs 2017-18 que es va equiparar amb el llindar de pobresa de 2015 que estima l'IDESCAT. El curs 2018-19 encara segueix el llindar de l'any 2015 i no s'ha actualitzat amb el corresponent a l'any 2018, que és un 13,6% superior.

De manera que, com que els requisits econòmics de les beques menjador no s'han actualitzat, moltes famílies que es troben en risc de pobresa, segons els llindars oficials de la Generalitat, no han pogut accedir als ajuts de menjador perquè superen el llindar de renda per percebre'l.

Dimensió social segons la valoració d'uns criteris socials estandarditzats

Informe dels serveis
socials bàsics (EBAS)

La valoració social es divideix en tres categories:

- Sense risc social (0 punts)
- Risc social (10 punts)
- Risc social greu (15 punts)

Valoren aspectes socials del
nucli familiar dels infants i
adolescents que han
sol·licitat l'ajut

Puntuen situacions
específiques de la unitat
familiar: monoparentals,
discapacitat, problemes
habitatge, hàbits
d'alimentació, etc.

Garantit 50%:
menys de 15 punts
Garantit 100%:
15 punts

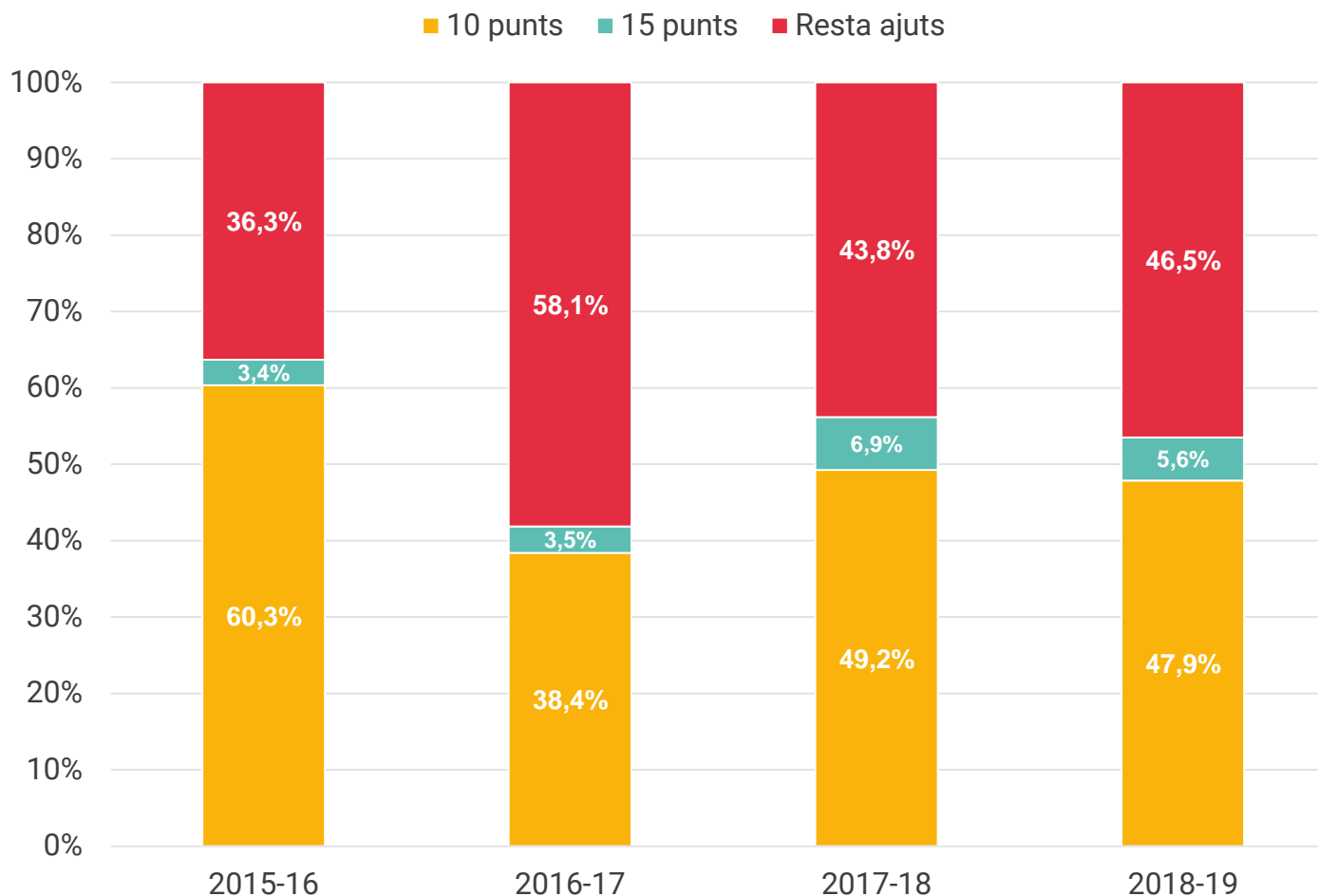
Requisits de la concessió d'ajuts

Dimensió social

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució d'infants i adolescents receptors d'ajuts segons valoració del risc social.
Curs 2015-16 / 2018-19

La valoració de risc social greu per part dels equips de serveis socials bàsics (EBAS) és molt baixa en relació amb la resta d'ajuts. En concret, pel curs 2018-19 és d'un 5,6% (933), més d'un punt inferior al curs anterior.

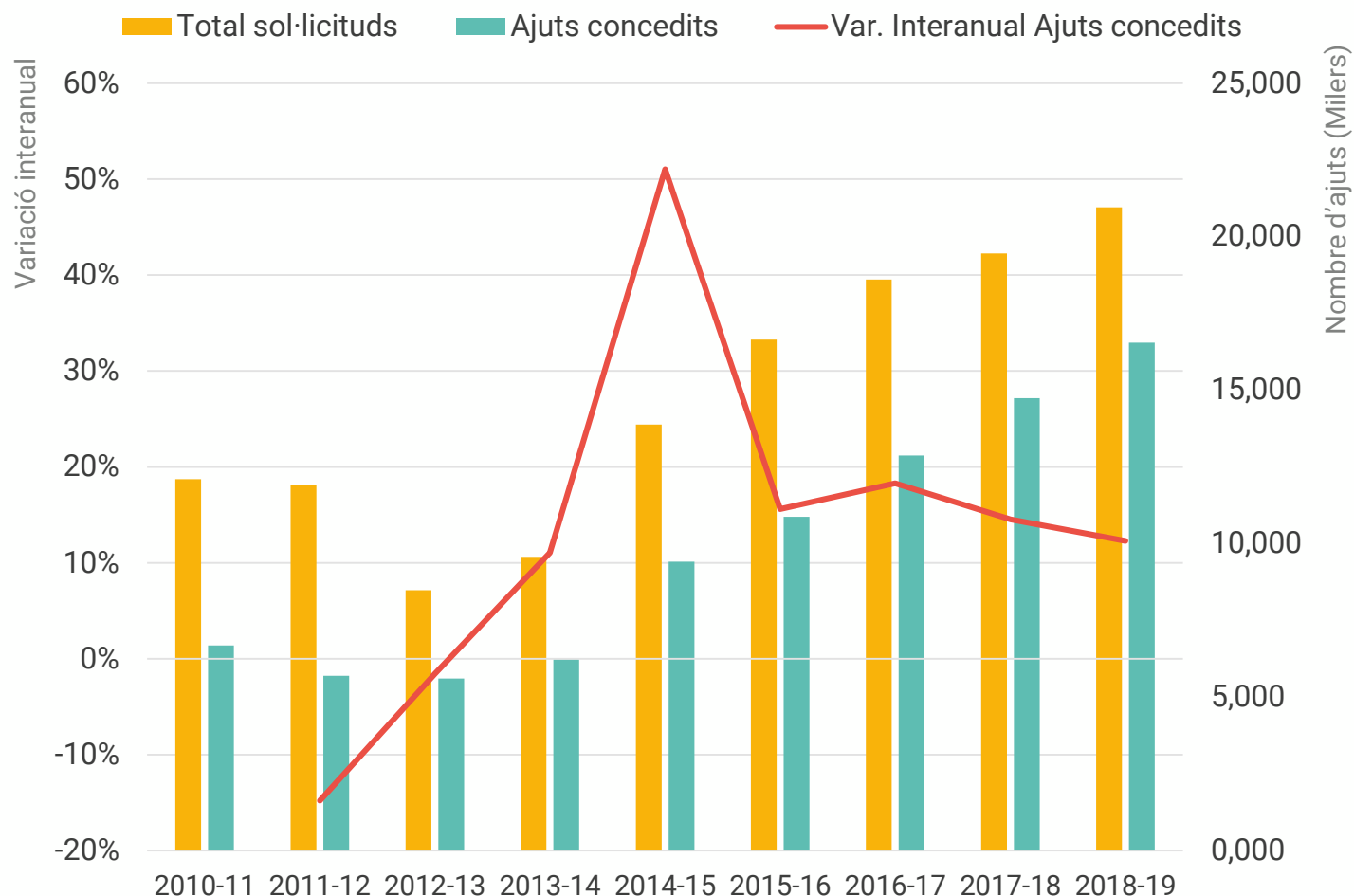
El percentatge més elevat en concessions d'ajuts són les beques que van rebre 10 punts (47,9%; 7.923), tot i que la proporció ha disminuït lleugerament respecte al curs anterior.

Sol·licituds i concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució del nombre de sol·licituds rebudes i d'ajuts concedits per curs. Curs 2010-11 / 2018-19

L'evolució del programa d'ajuts individuals de menjador a la darrera dècada mostra un increment significatiu en el nombre de beques sol·licitades i concedides.

El curs 2018-19 es van sol·licitar 20.955 ajuts de menjador, una variació interanual del 7,7% (+1.507). Es van concedir un total de 16.549, el que suposa un increment anual del 12,3% (+1.813).

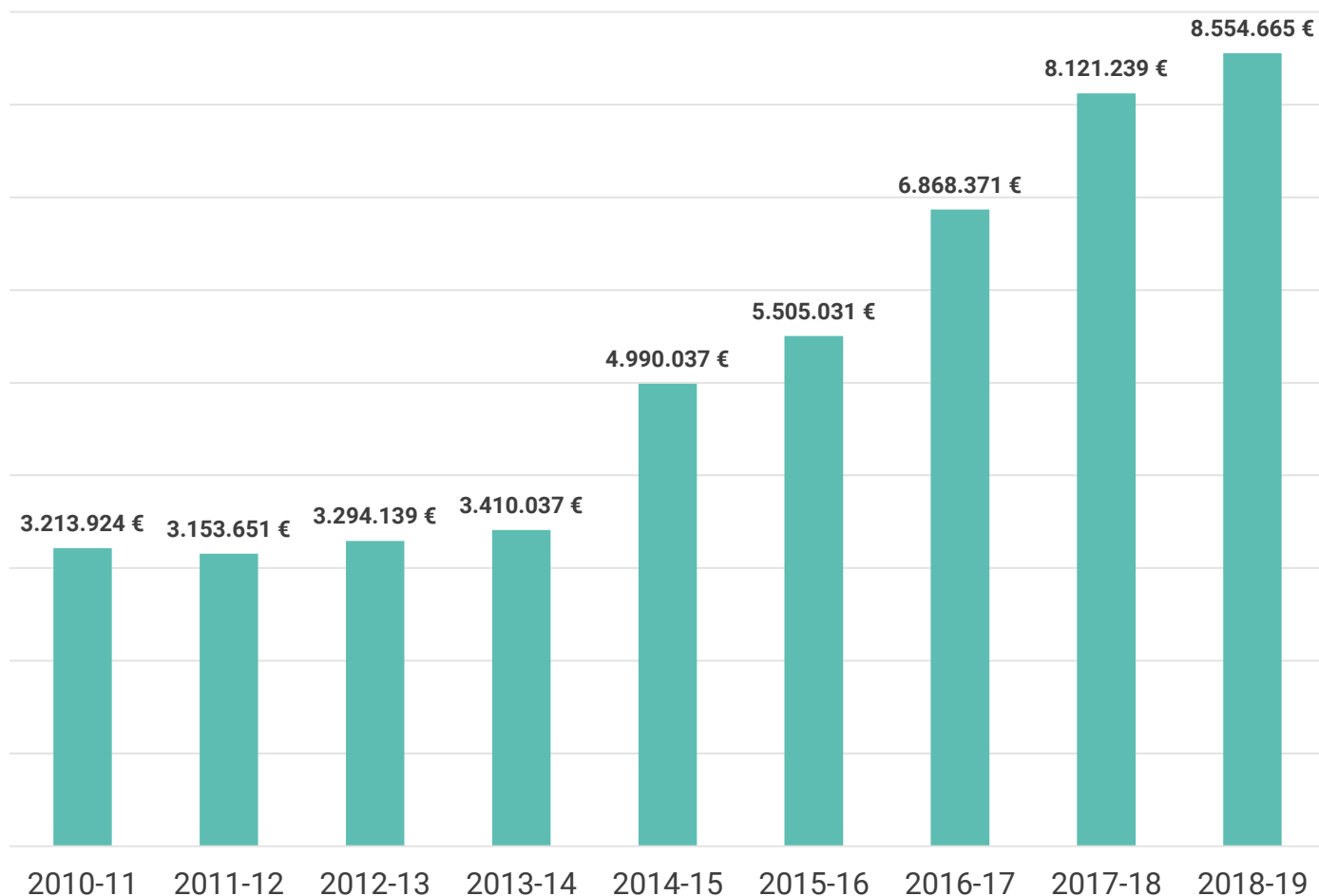
El canvi introduït el curs 2016-17 per garantir els ajuts concedits al 50%, combinat amb l'ampliació progressiva del llindar de renda familiar per obtenir l'ajut, han significat un important creixement en les concessions, de més del 50%, respecte al curs 2015-16.

Finançament del programa

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la despesa del Departament d'Educació del programa d'ajuts de menjador. Curs 2010-11 / 2018-19

Durant la darrera dècada s'ha incrementat la despesa efectuada pels ajuts de menjador, passant de 3.410.037€ el curs 2013-14 a 8.554.665€ el curs actual. Aquest fet ha suposat, de manera directa, un augment del nombre de concessions.

La major variació de la despesa es va produir el curs 2014-15 amb un increment anual del 46,3% (+1.580.000€), a causa dels canvis en l'atorgament dels ajuts realitzats el curs anterior.

Tot i que el nivell de despesa del Departament continua augmentant, hi ha hagut una moderació en aquest curs: la partida pressupostària del programa només s'ha incrementat en un 5,3%, quan a l'anterior va ser d'un 18,2%.

Finançament del programa

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Despesa municipal en complements d'ajuts de menjador i ajuts de menjador propis. Curs 2016-17/2017-18

Municipi	Curs 2016-17	Curs 2017-18	Municipi	Curs 2016-17	Curs 2017-18
Badia del Vallès	187.326,8	182.902,5	Rubí	435.385,4	431.216,2
Barberà del Vallès	279.234,0	-	Sabadell	407.728,0	410.000,0
Castellar del Vallès	37.495,9	30.000,0	Sant Cugat del Vallès	416.959,2	420.263,7
Castellbisbal	39.949,5	-	Sant Llorenç Savall	2.408,7	3.000,0
Cerdanyola del Vallès	91.151,9	49.947,5	Sant Quirze del Vallès	9.938,0	7.890,4
Gallifa	-	-	Sta. Perpètua de Mogoda	79.530,9	79.365,2
Matadepera	8.036,7	8.036,7	Sentmenat	985,8	1.570,9
Montcada i Reixac	59.918,4	59.768,0	Terrassa	570.000,0	528.519,5
Palau-solità i Plegamans	45.435,3	37.453,7	Ullastrell	6.733,9	7.229,0
Polinyà	5.313,3	-	Vacarisses	-	-
Rellinars	3.872,2	2.350,0	Viladecavalls	7.860,6	3.000,0
Ripollet	49.962,3	34.838,0	Total	2.676.285,9	2.289.314,7

Des dels ajuntaments es complementen amb fons municipals els ajuts de menjador del 50% atorgats pel Consell Comarcal del Vallès Occidental. Fins i tot, alguns atorguen ajuts de menjador amb fons exclusivament municipals.

Els criteris d'atorgament d'aquests complements són, bàsicament, de tipus socioeconòmic i varien àmpliament entre ajuntaments d'acord amb la grandària poblacional i les característiques dels municipis.

Nota: Les dades són referents al curs 2017-18. Les xifres de Barberà del Vallès, Castellbisbal i Polinyà són estimacions a partir de les dades del curs 2016-17. Gallifa i Vacarisses no complementen els ajuts de menjador amb aportacions municipals.

Característiques de les concessions

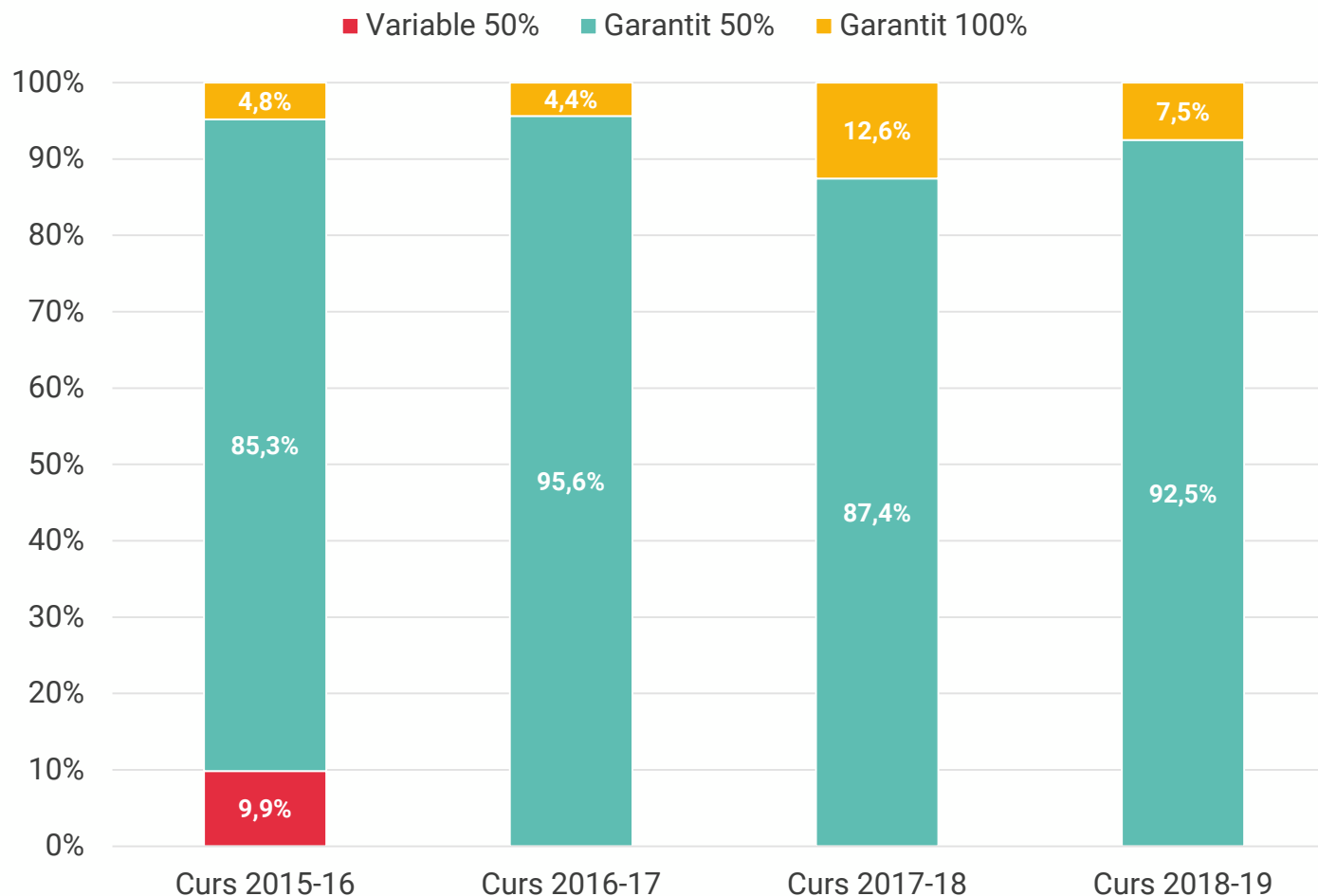
AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts per trams. Curs 2015-19 / 2018-19

La major part dels ajuts de menjador es concedeixen pel tipus garantit del 50%, un 92,5% del total (15.306), i un 8,4% més que al curs anterior (+1.187).

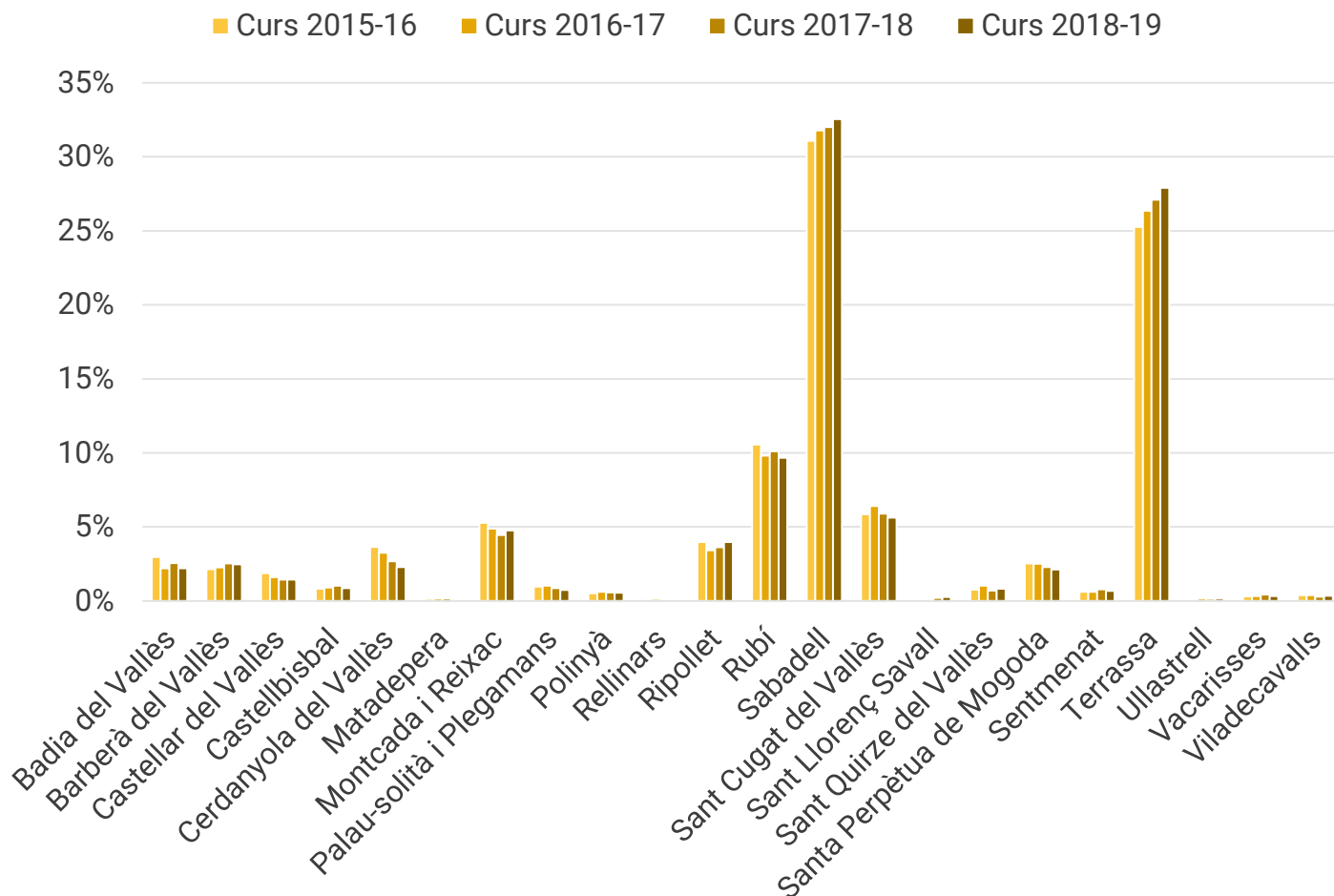
Tot i que els ajuts de menjador amb tram garantit del 100% han augmentat un 4,3% (+51), el percentatge de beques concedides s'ha reduït en més de 5 punts respecte al curs anterior i representen un 7,5% del total (1.243).

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts concedits per municipi. Curs 2015-16 / 2018-19

Sabadell i Terrassa, on habita el 48% de la població a la comarca, són els municipis on es concedeixen un nombre de beques menjador més elevat. Ambdós municipis concentren el 60% de les beques gestionades pel CCVOC: Sabadell aplega el 32,3% (5.343) del ajuts i Terrassa el 27,7% (4.579). Segueixen a les dues capitals Rubí, amb un 9,7% dels ajuts, i Sant Cugat del Vallès, amb un 5,6%.

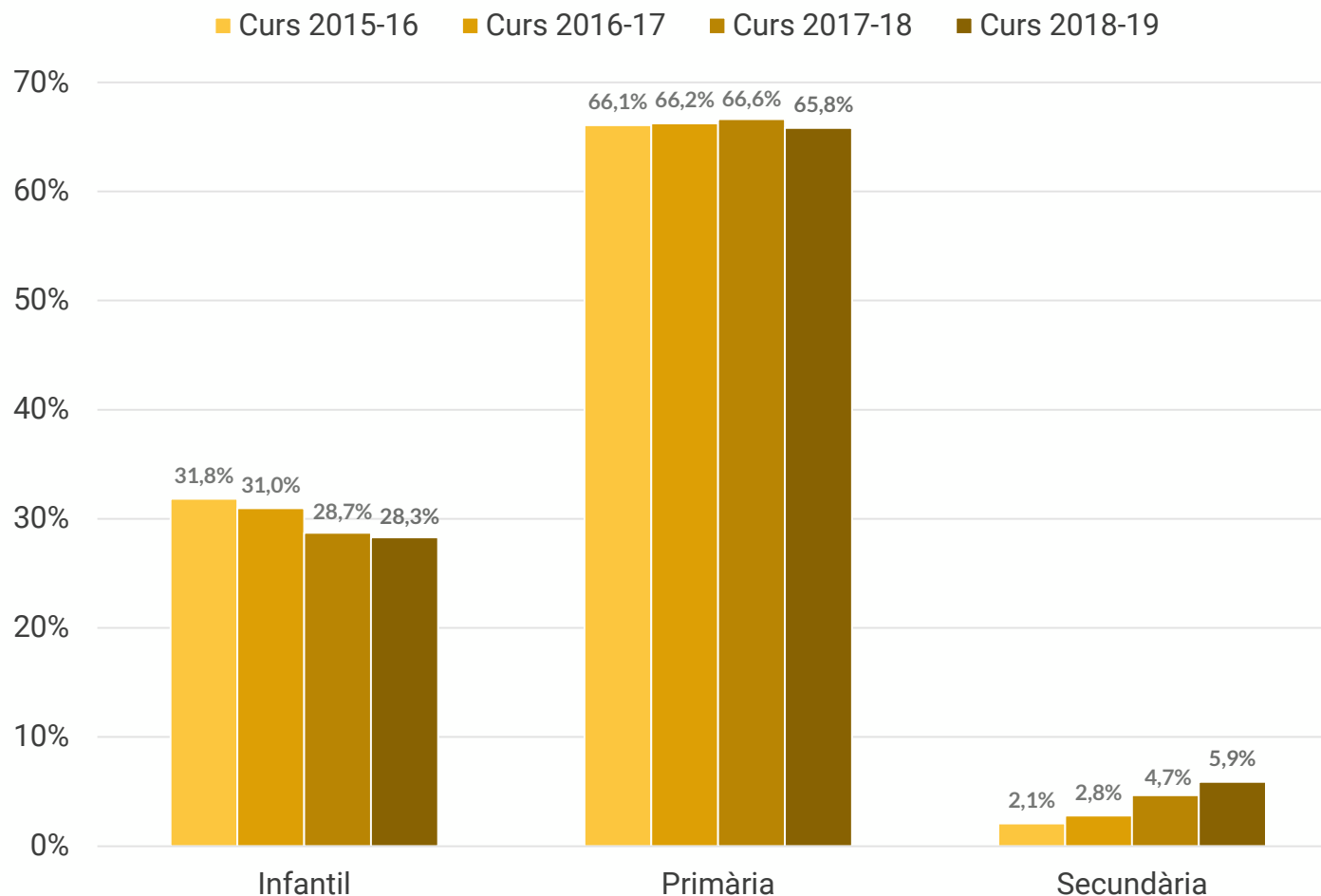
Els darrers cursos, Sabadell i Terrassa han guanyat pes relatiu en la distribució municipal dels ajuts. Per contra, altres municipis, com Sant Cugat del Vallès, Rubí i Cerdanyola del Vallès, en perden.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts concedits segons cycle educatiu. Curs 2015-16 / 2018-19

Al cycle d'educació primària és on es concedeixen el 65,8% (10.891) del total de beques menjador de la comarca i el cycle d'infantil representa el 28,3% (4.685).

S'ha de tenir en compte que la majoria dels centres de secundària no disposen de les instal·lacions pel servei de menjador, de manera que el nombre d'ajuts concedits a adolescents és molt reduït. Tot i així, la proporció d'ajuts d'alumnat de secundària s'ha incrementat els darrers anys fins arribar a un 5,9% el curs 2018-19.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Distribució dels ajuts concedits a l'educació infantil i primària segons el nivell escolar i el tipus d'ajut. Curs 2016-17 / 2018-19

Nivell escolar	Curs 2016-17		Curs 2017-18		Curs 2018-19	
	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%
P3	96,3%	3,7%	94,6%	5,4%	95,1%	4,9%
P4	96,6%	3,4%	94,2%	5,8%	94,8%	5,2%
P5	96,5%	3,5%	94,0%	6,0%	95,1%	4,9%
Infantil	96,5%	3,5%	94,3%	5,7%	95,0%	5,0%
1r	96,3%	3,7%	93,1%	6,9%	93,4%	6,6%
2n	96,9%	3,1%	92,3%	7,7%	92,9%	7,1%
3r	95,9%	4,1%	92,6%	7,4%	92,7%	7,3%
4t	96,1%	3,9%	93,2%	6,8%	93,3%	6,7%
5è	95,5%	4,5%	91,3%	8,7%	92,5%	7,5%
6è	95,1%	4,9%	91,4%	8,6%	91,7%	8,3%
Primària	96,0%	4,0%	92,4%	7,6%	92,8%	7,2%

La beca garantida del 50% és el tipus d'ajut més concedit a tots els nivells escolars. Concretament, a infantil representen el 95% del total (4.450), lleugerament per sobre dels cursos anteriors, i a primària el 92,8% (10.105).

En general, els ajuts de tram 100% han perdut pes relatiu a tots els nivells, i al cicle d'infantil només representen el 5% del total (235), xifra inferior al cicle de primària on arriba al 7,2% (786).

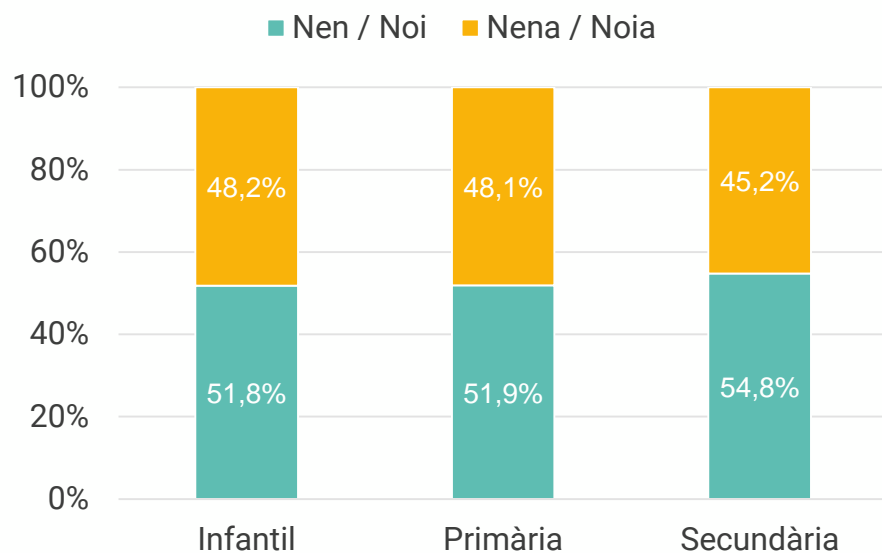
Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

Perfils dels infants i joves beneficiaris dels ajuts

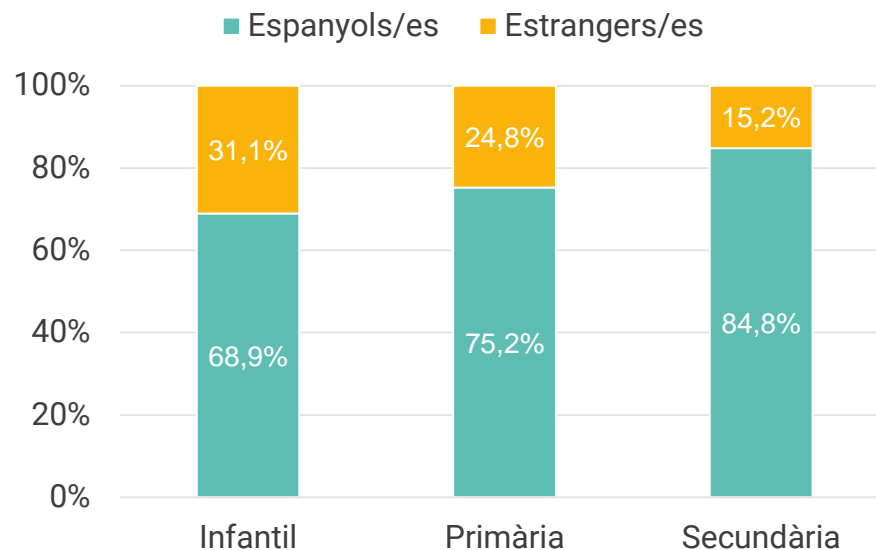
CURS 2018-19

Distribució dels ajuts per sexe de les persones beneficiaries segons cycle educatiu. Curs 2018-19

La distribució per sexes mostra la paritat entre els nens i nenes o entre els joves i les joves en relació a la concessió d'ajuts individuals de menjador. Encara que a tots els cycles educatius hi ha un percentatge major de sexe masculí, això pot ser degut a que el nombre de nens és més elevat en edats primerenques.

Distribució dels ajuts per nacionalitat de les persones beneficiaries segons cycle educatiu. Curs 2018-19

Les persones amb nacionalitat espanyola reben més ajuts de menjador que les persones estrangeres per a tots els cycles educatius. L'alumnat estranger té un percentatge més elevat de concessió d'ajuts al cycle d'educació infantil, un 31,1%. Tanmateix, a primària, gairebé una quarta part de les concessions són per persones de nacionalitat estrangera, mentre que a l'ESO representen el 15,2%.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Distribució dels ajuts segons els centres de màxima complexitat socioeducativa. Curs 2018-19

Municipis	Centres CMC	Total centres	% centres CMC	Ajuts CMC	Ajuts totals	% ajuts CMC
Badia del Vallès	2	3	66,7%	231	335	69,0%
Montcada i Reixac	1	10	10,0%	88	753	11,7%
Sabadell	9	64	14,1%	1.183	4.908	24,1%
Terrassa	10	57	17,5%	1.423	4.283	33,2%
Total comarca	22	256	8,6%	2.925	16.549	18,0%

Nota: més detalls sobre els CMC al [Glossari](#)

Els centres de màxima complexitat (CMC) escolaritzen elevats percentatges d'alumnat amb necessitats específiques que requereixen de més recursos i d'una dedicació més intensa per part de l'equip docent.

A la comarca hi ha 22 CMC, d'un total de 256 centres, distribuïts en 4 municipis. El 18% dels ajuts del menjador es van concedir a alumnat de CMC.

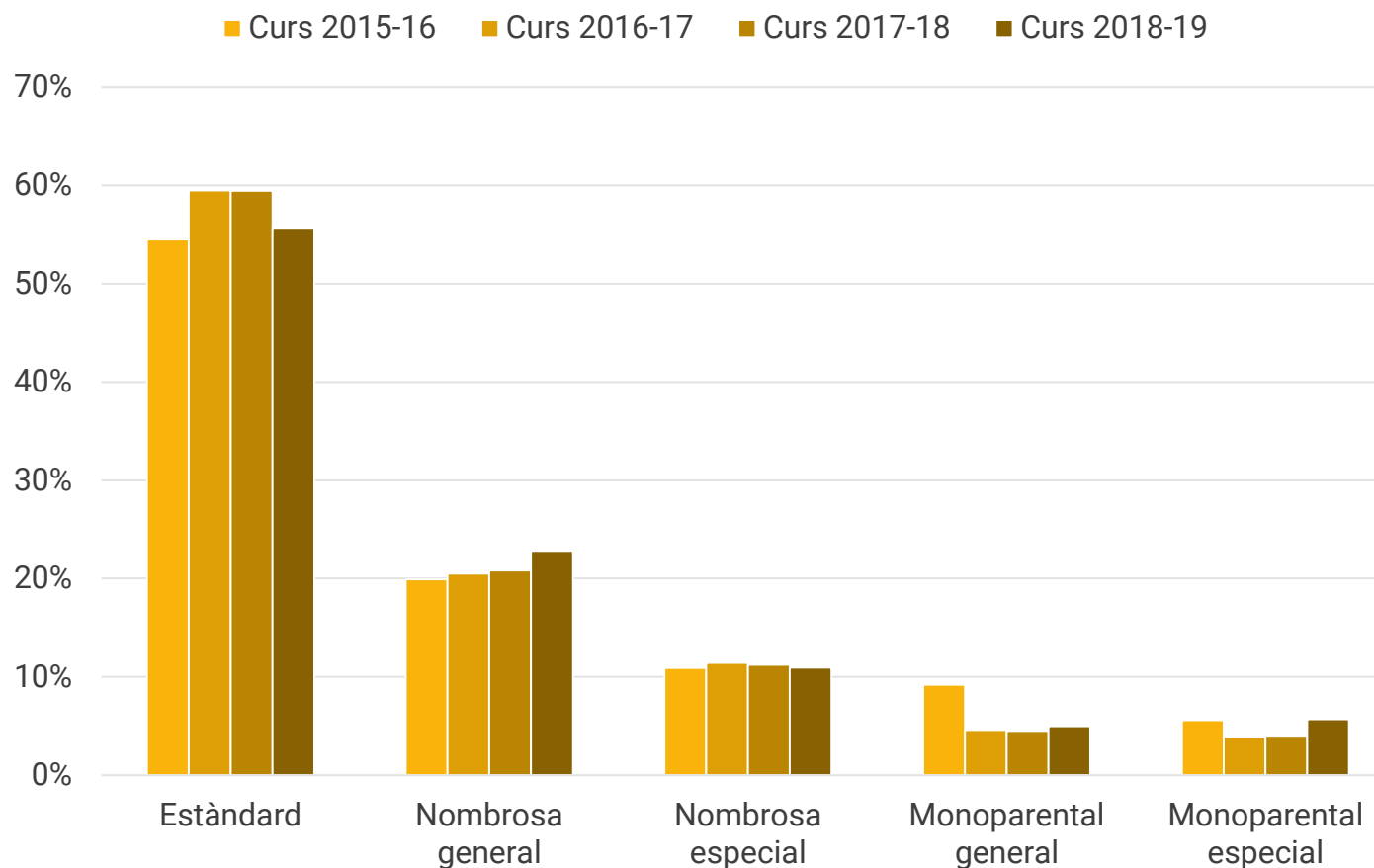
A Sabadell, el 24,1% de les concessions són per CMC i a Terrassa el 33,2%. En el cas de Badia del Vallès, dos dels tres centres són CMC, el que suposa que el 69% de les concessions d'ajuts siguin per alumnat matriculat en aquests centres.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts concedits segons tipologia de família. Curs 2015-16 / 2018-19

La família estàndard, tipologia majoritària a la comarca, és la principal receptora d'ajuts, amb el 55,6% del total (9.204). No obstant això, aquest tipus ha perdut pes en les concessions en els darrers cursos. En conseqüència, la resta de tipus de família guanyen protagonisme, excepte la nombrosa especial.

La família nombrosa general és el tipus que ha incrementat més respecte al curs anterior, arribant al 22,8% (3.772). Les famílies monoparentals, generals i especials, no reben més del 6% dels ajuts de menjador (824 i 941, respectivament). Això pot ser degut a la necessitat d'aportar el títol de família monoparental, poc estès respecte al títol de família nombrosa.

Nota: més detalls sobre els tipus de famílies al [Glossari](#)

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Distribució dels ajuts concedits segons tipologia de família i tipus d'ajut. Curs 2016-17 / 2018-19

Tipologia de família	Curs 2016-17		Curs 2017-18		Curs 2018-19	
	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%
Estàndard	95,2%	4,8%	93,8%	6,2%	95,3%	4,7%
Nombrosa general	92,9%	7,1%	92,2%	7,8%	93,0%	7,0%
Nombrosa especial	83,1%	16,9%	83,3%	16,7%	82,3%	17,7%
Monoparental general	96,0%	4,0%	91,5%	8,5%	93,1%	6,9%
Monoparental especial	90,7%	9,3%	91,0%	9,0%	81,8%	18,2%

Nota: més detalls sobre els tipus de famílies al [Glossari](#)

La família monoparental especial i nombrosa especial és on més incidència presenta l'ajut garantit del 100%, 18,2% (171) i 17,7% (320), respectivament.

S'ha de destacar l'augment del percentatge, més del doble, de les famílies monoparentals especials, tot i que en termes absoluts, l'increment és de 59 ajuts i, en el cas de les nombroses especials, de 35.

En conseqüència, s'ha reduït el nombre de concessions de beca garantida del 100% a la resta de tipus de famílies.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Renda familiar mediana de les persones receptors dels ajuts segons cicle educatiu. Curs 2015-16 / 2018-19

Cicle educatiu	Curs 2015-16	Curs 2016-17	Curs 2017-18	Curs 2018-19
Infantil	4.824,27 €	4.988,45 €	8.008,44 €	7.175,04 €
Primària	4.818,50 €	4.981,14 €	7.667,37 €	6.954,50 €
Secundària	4.790,00 €	4.971,78 €	6.742,61 €	7.715,19 €
			Total	7.056,52 €

La renda familiar mediana de les famílies de l'alumnat receptor d'ajuts de menjador destaca per ser baixa, per sota del llindar de risc de pobresa que marca l'IDESCAT, per a tots els cursos analitzats. En el cas del curs 2018-19, la renda del llindar de pobresa varia, segons el tipus de família, en un rang de 12.567,5 euros a 21.114,2 euros.

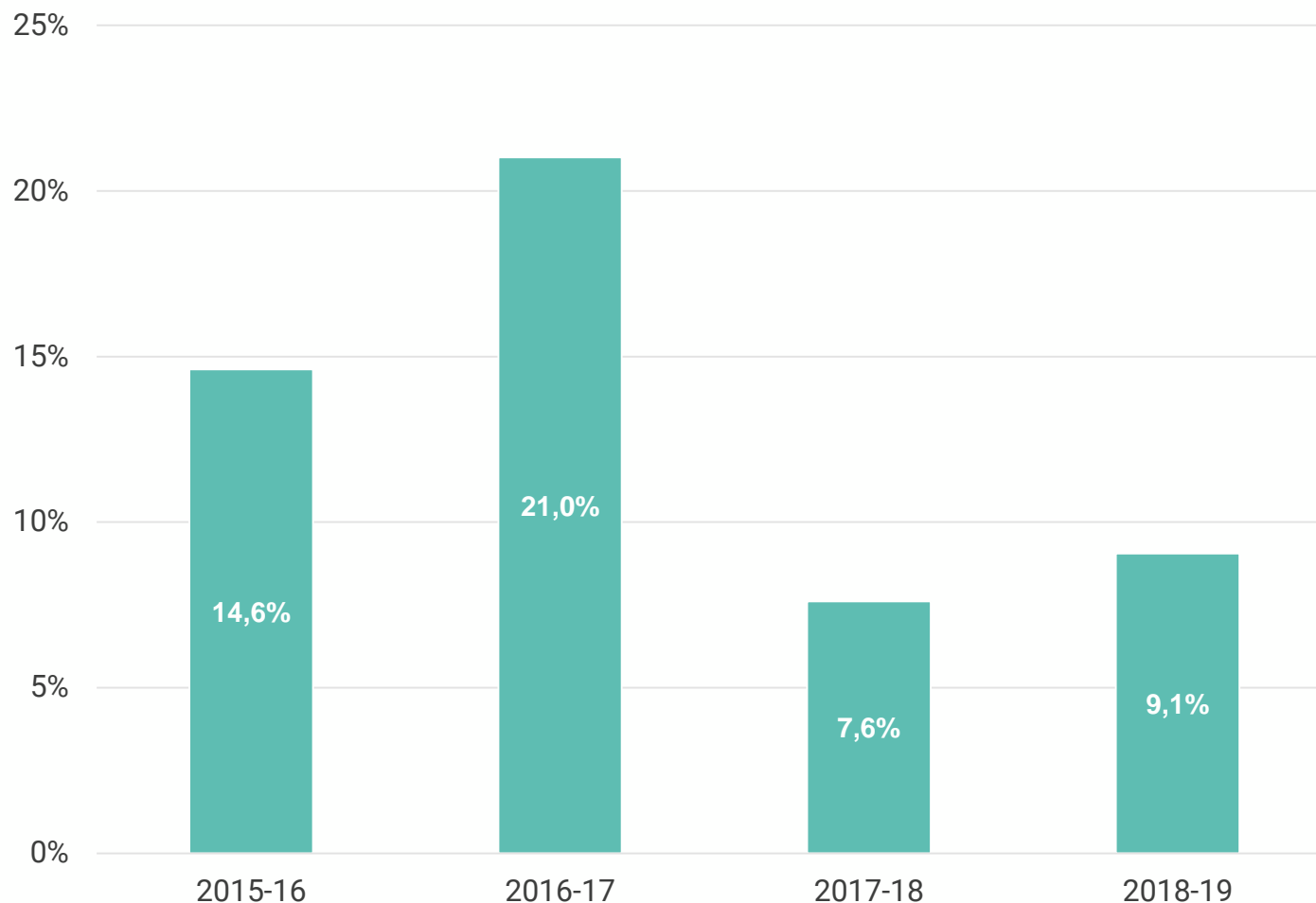
Respecte al curs anterior, la renda mediana de les famílies amb alumnat a primària ha disminuït, com també ho han fet les de cicle infantil. En canvi, les rendes de l'alumnat de l'ESO han augmentat en gairebé 1.000 euros.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts concedits segons persones receptores amb unitats familiars sense ingressos. Curs 2015-16 / 2018-19

El 9,1% de l'alumnat perceptor d'ajuts de menjador pertany a llars sense ingressos (en nombres absoluts, 1.498 infants). Aquesta proporció és lleugerament superior a la registrada el curs anterior (7,6%).

La reducció del curs 2017-18 pot ser deguda al canvi de criteris en les concessions dels ajuts.

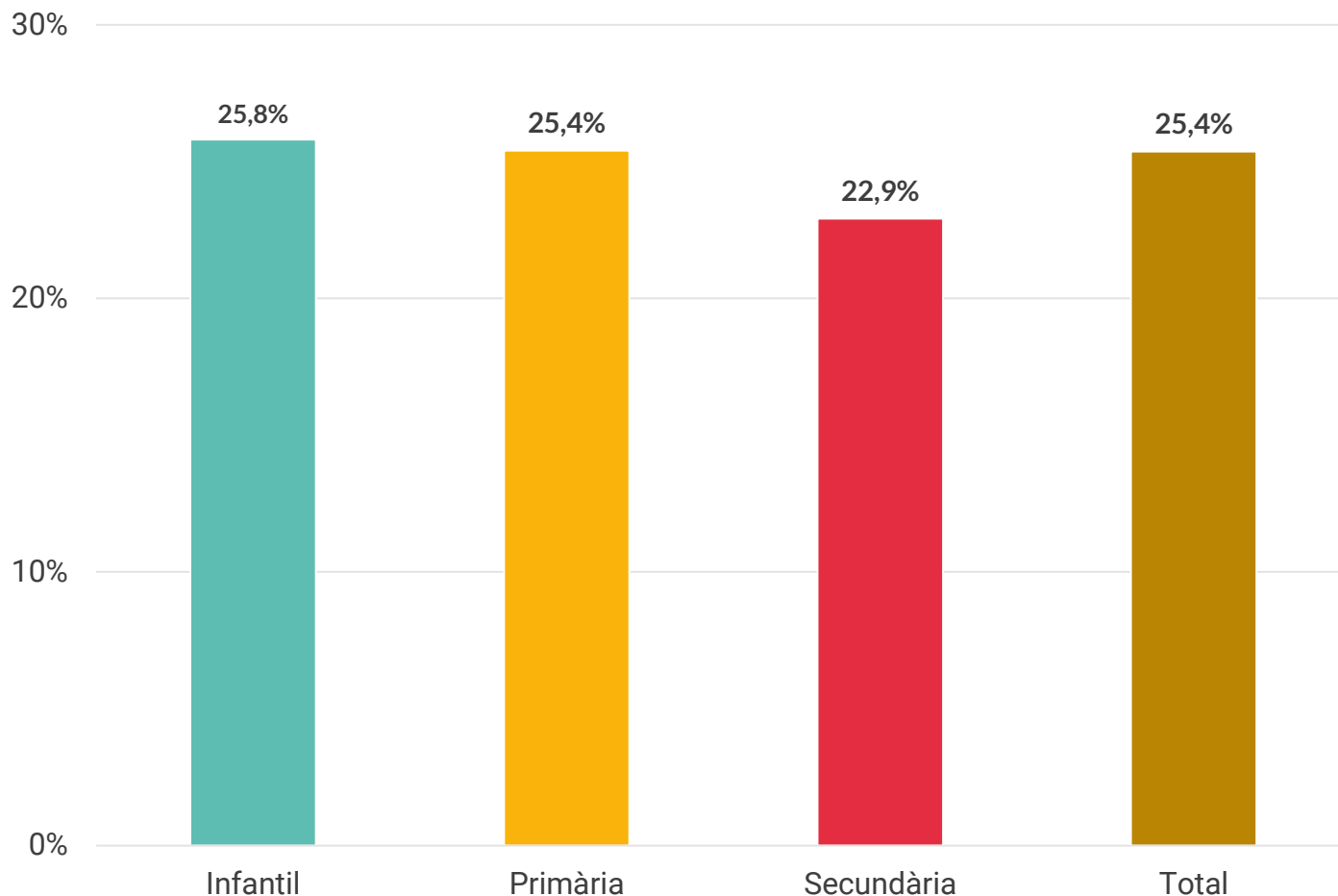
Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

Perfils dels infants i joves beneficiaris dels ajuts segons la valoració de risc social

CURS 2018-19

Distribució de les persones receptors d'ajuts amb hàbits d'alimentació irregulars i/o inadequats segons cycle educatiu. Curs 2018-19

Un dels objectius del programa d'ajuts és la millora de la regularitat dels àpats i dels hàbits d'alimentació de l'alumnat.

Segons els informes de Serveis Socials, més d'un quart (25,4%) de l'alumnat receptor d'ajudes de menjador tenen hàbits irregulars i/o inadequats d'alimentació.

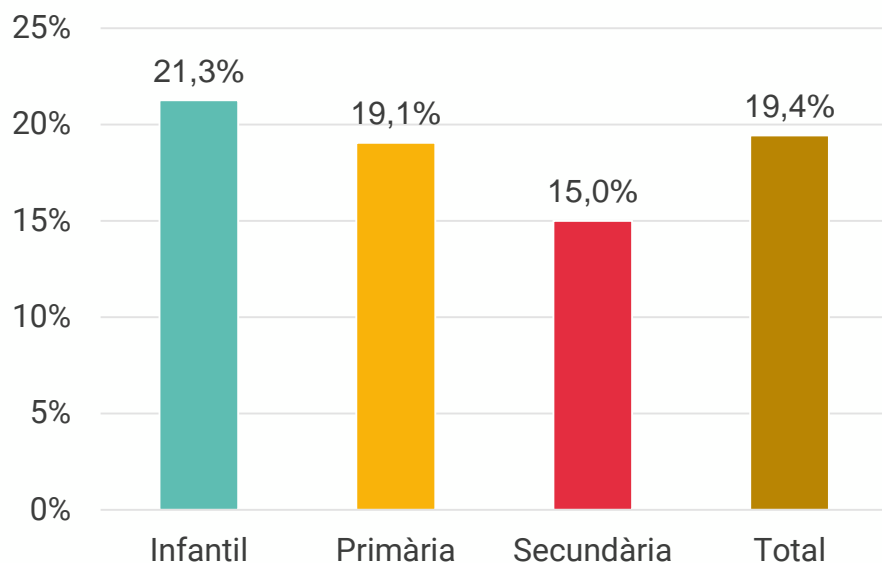
Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

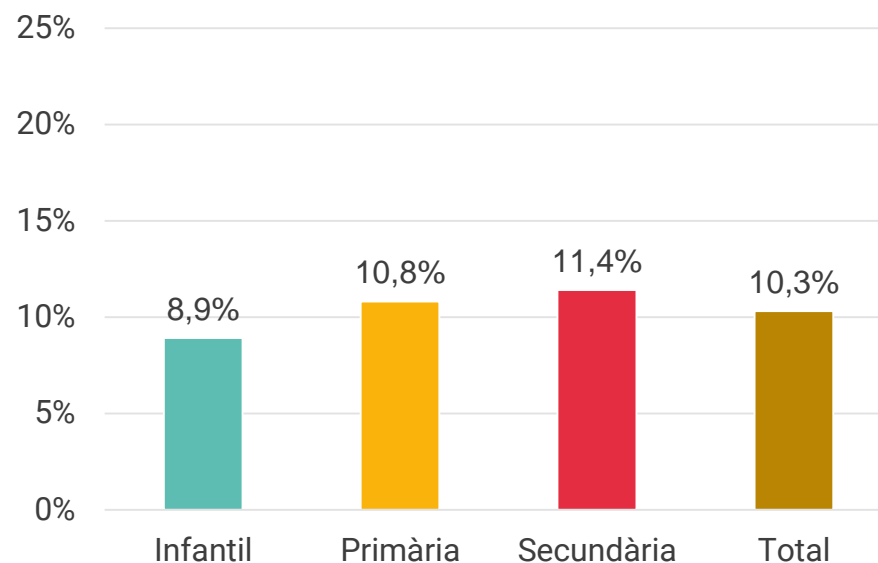
Perfils de les famílies beneficiàries dels ajuts segons la valoració de risc social

CURS 2018-19

Distribució de les persones receptores d'ajuts de famílies amb problemes d'habitatge segons cycle educatiu. Curs 2018-19

Distribució de les persones receptores d'ajuts de famílies monoparentals amb poc/nul suport de família extensa segons cycle educatiu. Curs 2018-19

Els problemes d'habitatge, com desnonaments o sobreocupació, de famílies en seguiment del Serveis Socials afecten al 19,4% (3.217) de l'alumnat que ha rebut un ajut de menjador. D'aquests, el 21,3% (996) de l'alumnat d'educació infantil pertany a famílies amb problemes d'habitatge. A primària, el 19,1% (que representen a 2.075 alumnes) es troba en aquesta mateixa situació.

Un 10,3% dels infants o adolescents que han rebut un ajut de menjador pertanyen a famílies monoparentals amb poc o nul suport de la família extensa. En aquest cas, no és obligatori presentar el carnet de família monoparental per acollir-te a aquesta casuística. El 11,4% de l'alumnat amb ajuts concedits a secundària pateixen aquesta situació (111) i un 10,8% a primària (1.117).

Característiques de les denegacions

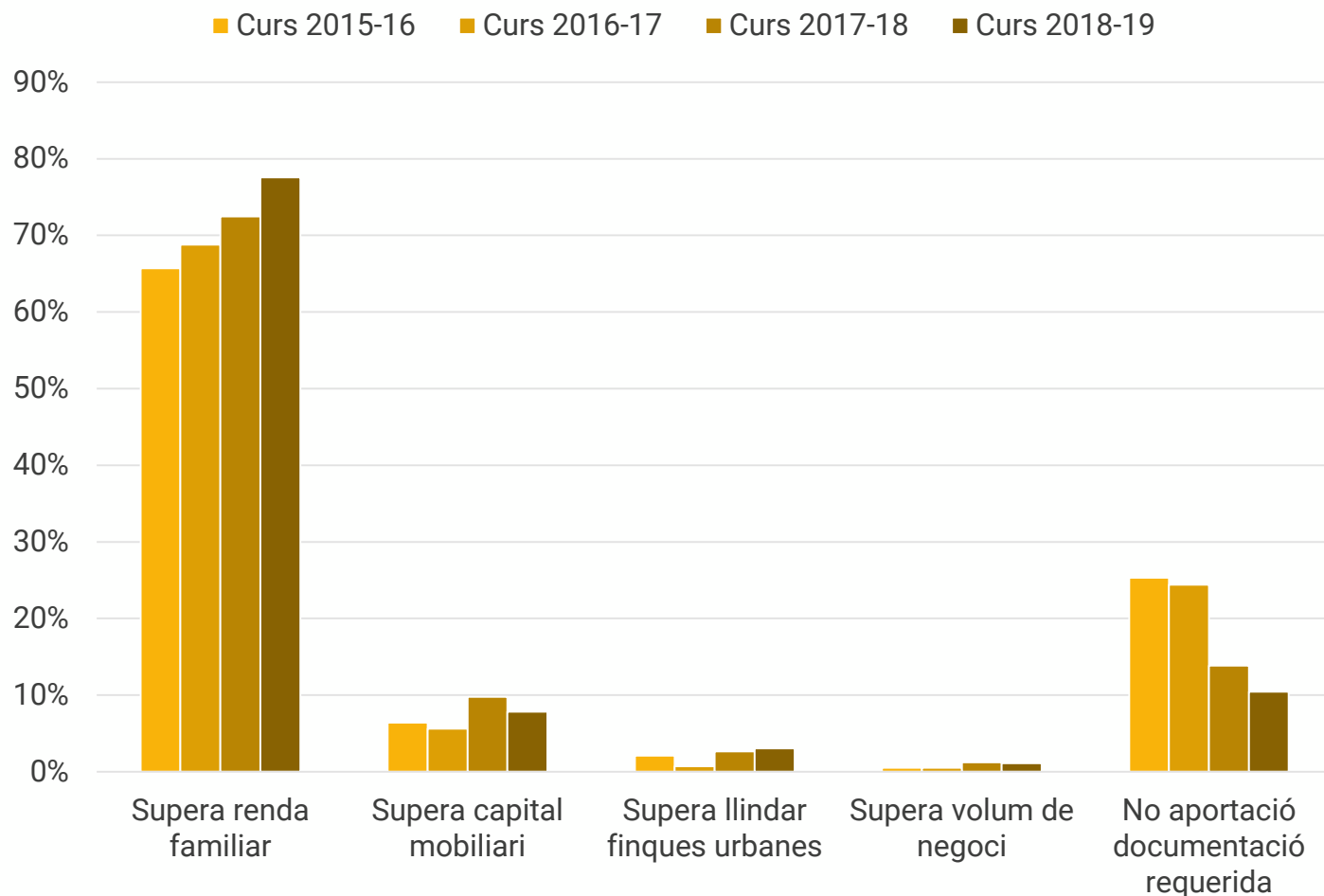
AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Característiques de les denegacions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts denegats segons motiu de denegació. Curs 2015-16 / 2018-19

El principal motiu de la denegació dels ajuts de menjador es la superació del llindar de renda fixada per la convocatòria. En el curs 2018-19 aquest motiu representa el 77,6% (3.326) de les denegacions.

Cal tenir en compte que les denegacions per no aportar la documentació requerida han disminuït notablement, passant d'un 25,3% el curs 2015-16 a un 10,5% el 2018-19.

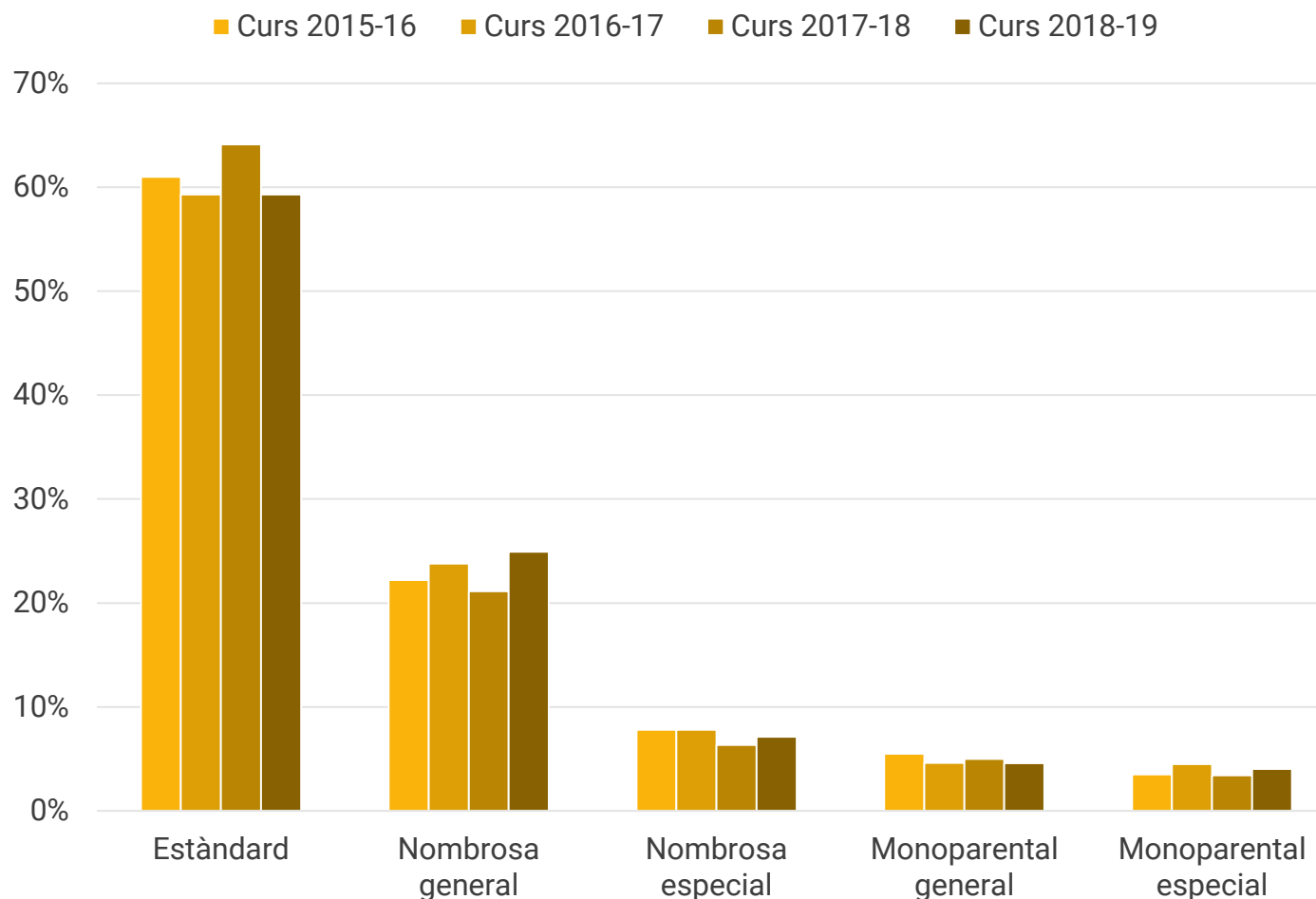
Finalment, les famílies que superen el llindar de capital mobiliari representen el 7,8%, seguides de les que superen el llindar de finques urbanes (3%) i de volum de negoci (1,1%).

Característiques de les denegacions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Evolució de la distribució dels ajuts denegats segons tipologia de família. Curs 2015-16 / 2018-19

Les denegacions de les sol·licituds d'ajuts per tipologia de família mostren que gairebé 2 de cada 3 ajuts denegats corresponen a famílies estàndard (59,3%; 2.542), tot i que s'ha reduït el nombre de denegacions respecte al curs anterior.

Les famílies nombroses són les úniques que han augmentat el pes relatiu de les denegacions i, en especial, les generals, arribant al 24,9% (1.069).

Tanmateix, moltes d'aquestes famílies tenen la percepció d'estar en una situació econòmica desfavorida per la qual necessiten aquesta ajuda, ja que els seus ingressos superen, amb poca quantitat, el llindar establert.

Taxa d'incidència

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts de menjador segons cicle educatiu. Curs 2015-16 / 2018-19

Cicle educatiu	Curs 2015-16	Curs 2016-17	Curs 2017-18	Curs 2018-19
Infantil	10,3%	12,4%	14,5%	12,1%
Primària	10,0%	12,1%	14,6%	16,3%
Secundària	0,5%	0,8%	1,6%	2,2%
Total (Infantil + Primària)				15,0%

Nota: més detalls sobre la taxa d'incidència al [Glossari](#)

La taxa d'incidència de la comarca ha augmentat respecte al curs passat i arriba a un 15% de l'alumnat.

El cicle d'educació primària és on les beques menjador tenen una incidència més important, amb un increment de gairebé dos punts percentuals respecte al curs anterior. En canvi, la taxa d'infantil s'ha vist reduïda arribant a xifres similars el curs 2016-17 (12,1%).

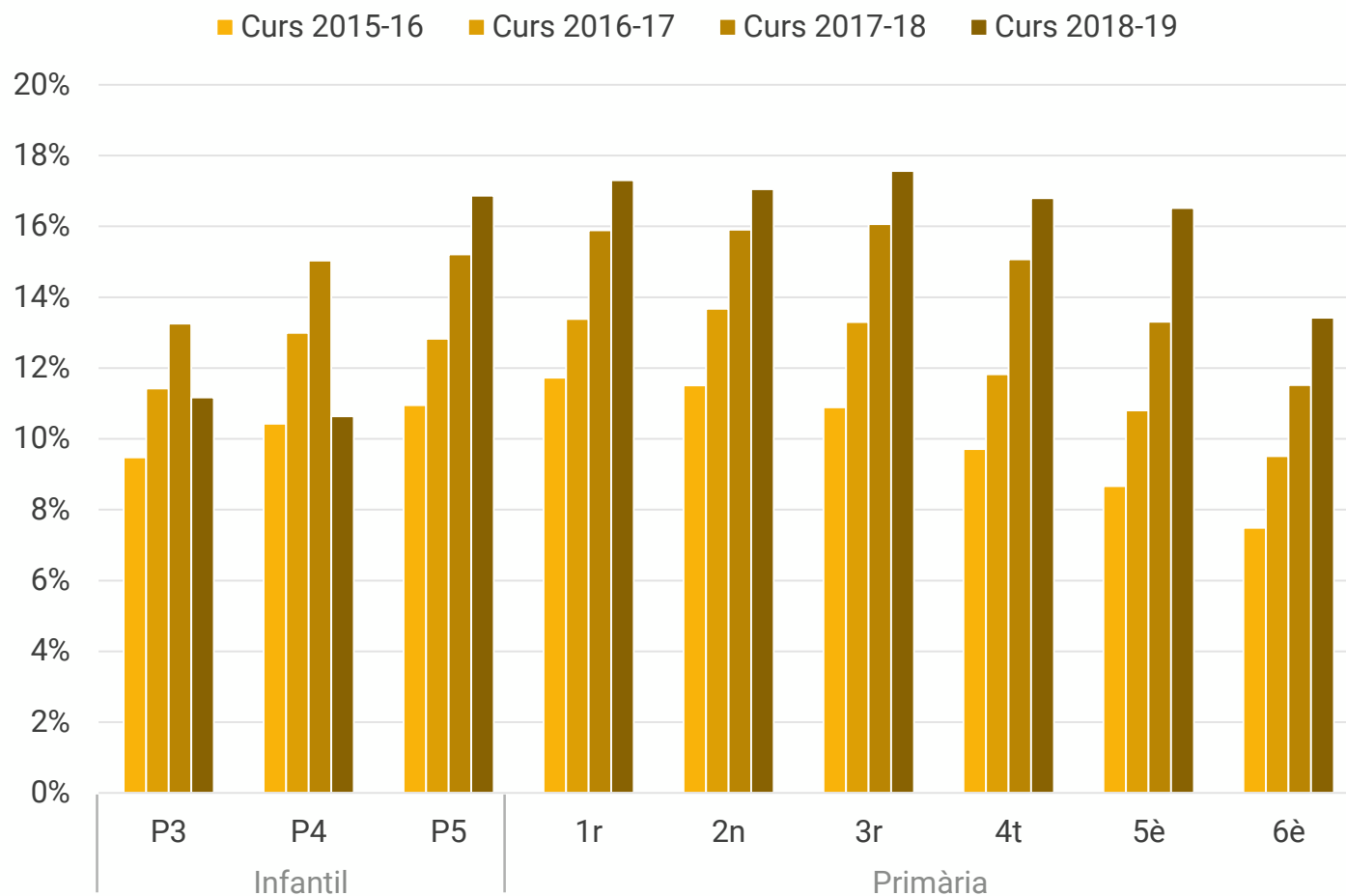
Encara que la incidència dels ajuts és molt baixa al cicle de secundària, la taxa s'ha incrementat durant els últims quatre cursos, sent un 2,2% l'alumnat amb ajuts concedits.

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts dels cicles d'Infantil i Primària. Curs 2015-16 / 2018-19

Les taxes d'incidència per a tots els nivells del cicle d'educació primària han augmentat respecte al curs anterior. En canvi, a infantil, P3 i P4 tenen una taxa inferior al curs anterior, concretament, en el cas de P4 de gairebé 5 punts percentuals menys.

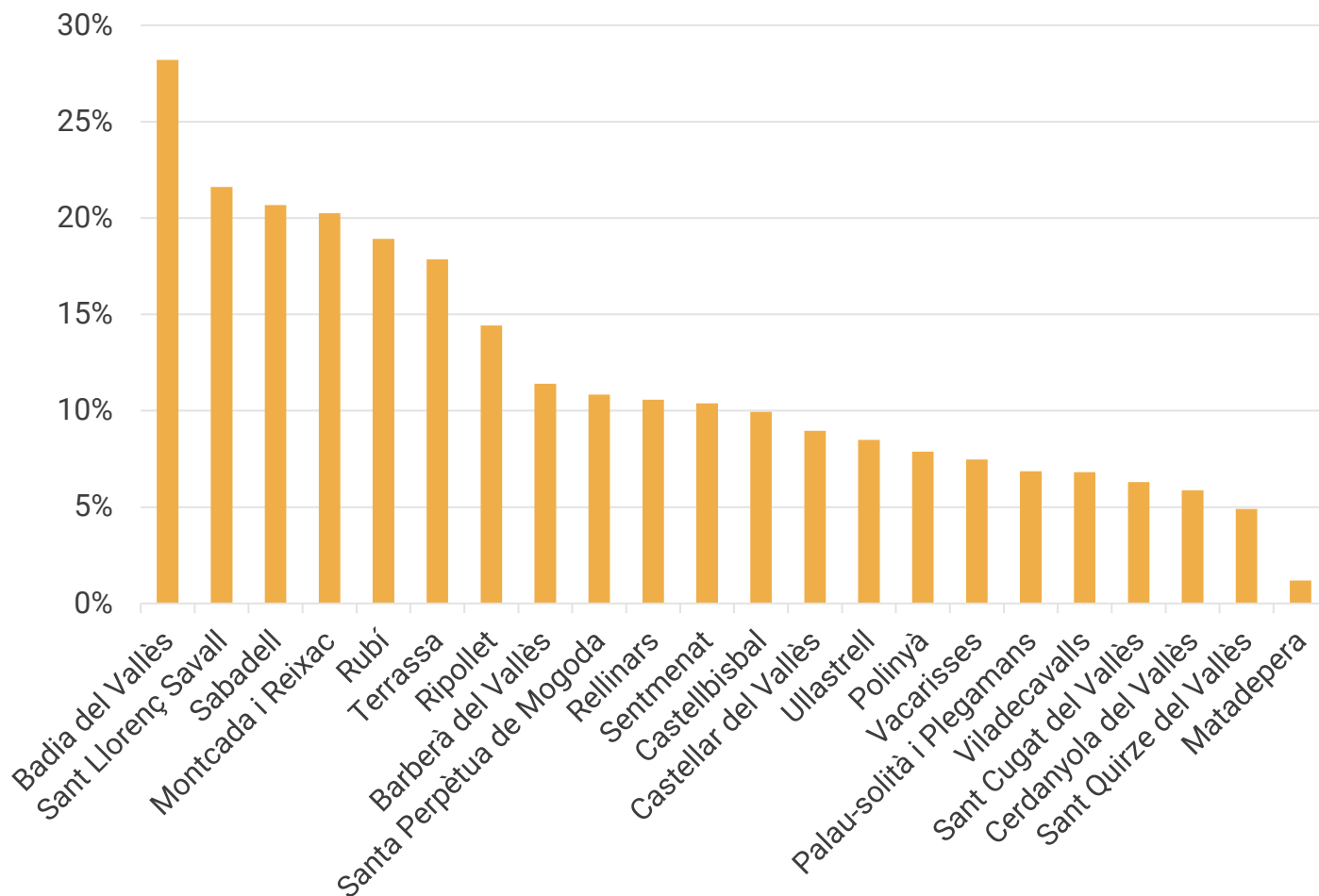
Les taxes d'incidència més elevades es registraven a 3r de primària (17,6%), igual que al curs anterior; seguit de 1r i 2n del mateix cicle, amb un 17,3% i un 17,1%, respectivament.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Taxa d'incidència municipal total (infantil i primària) dels ajuts segons cycle educatiu. Curs 2018-19

Badia del Vallès és el municipi amb la taxa d'incidència més elevada a les escoles amb un 28,2%, és a dir, gairebé 3 de cada 10 alumnes d'aquest municipi se'ls ha concedit un ajut de menjador.

Sant Llorenç Savall, Montcada i Reixac, Sabadell presenten una incidència important dels ajuts entre la seva població escolar, mostrant valors al voltant del 20%. Les segueixen Rubí i Terrassa, per sobre del 15%.

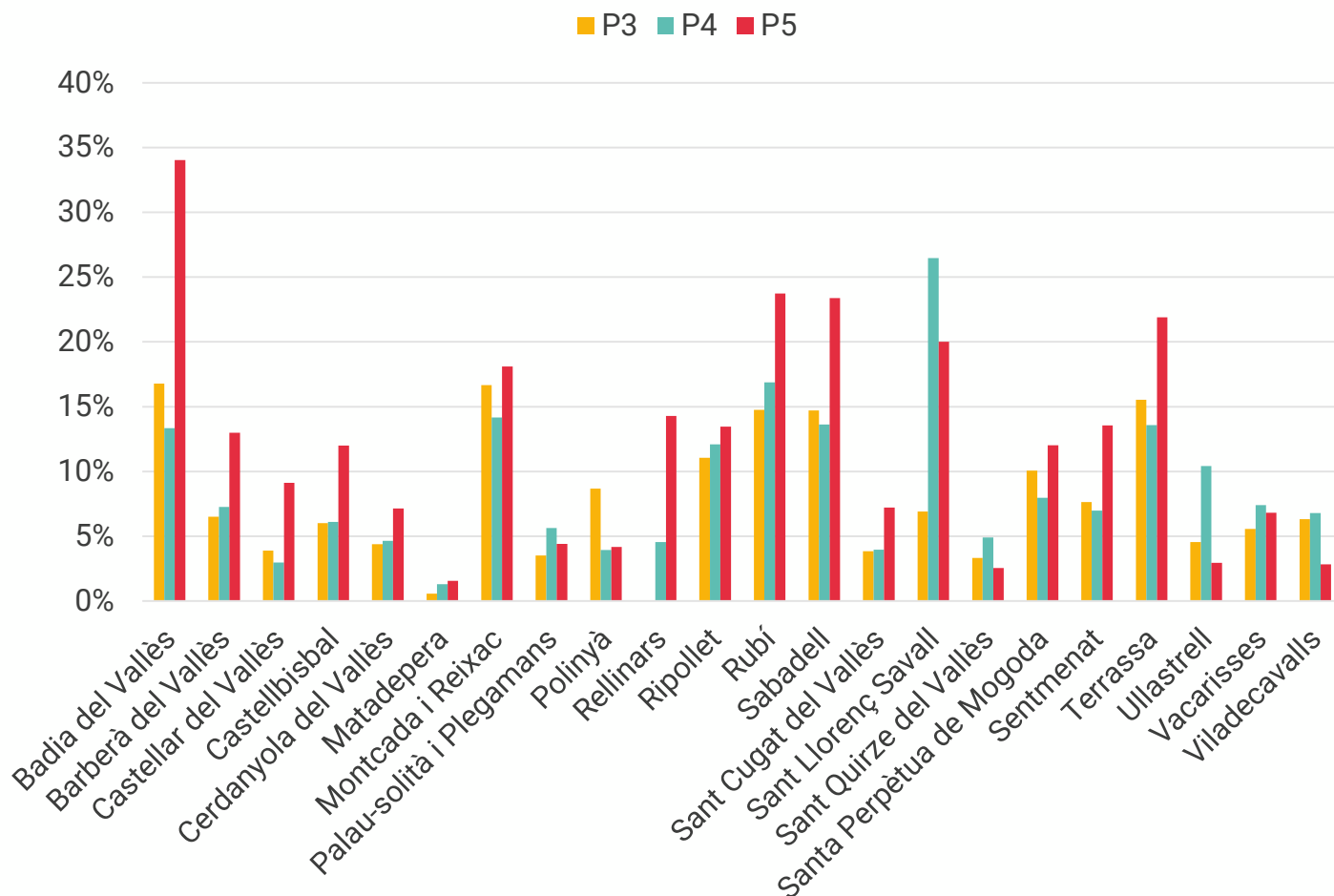

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Taxa d'incidència municipal dels ajuts del cicle Infantil per nivell escolar. Curs 2018-19

Badia del Vallès és el municipi on es mostren els valors més elevats pel conjunt de parvulari, especialment a P5 (34%) i P3 (16,8%). A P4 el valor més extrem el trobem a Sant Llorenç Savall (26,5%).

És important destacar que 14 dels 23 municipis de la comarca no sobrepassen el 10% de taxa d'incidència, mostrant les desigualtats socioeconòmiques entre els municipis del Vallès Occidental.

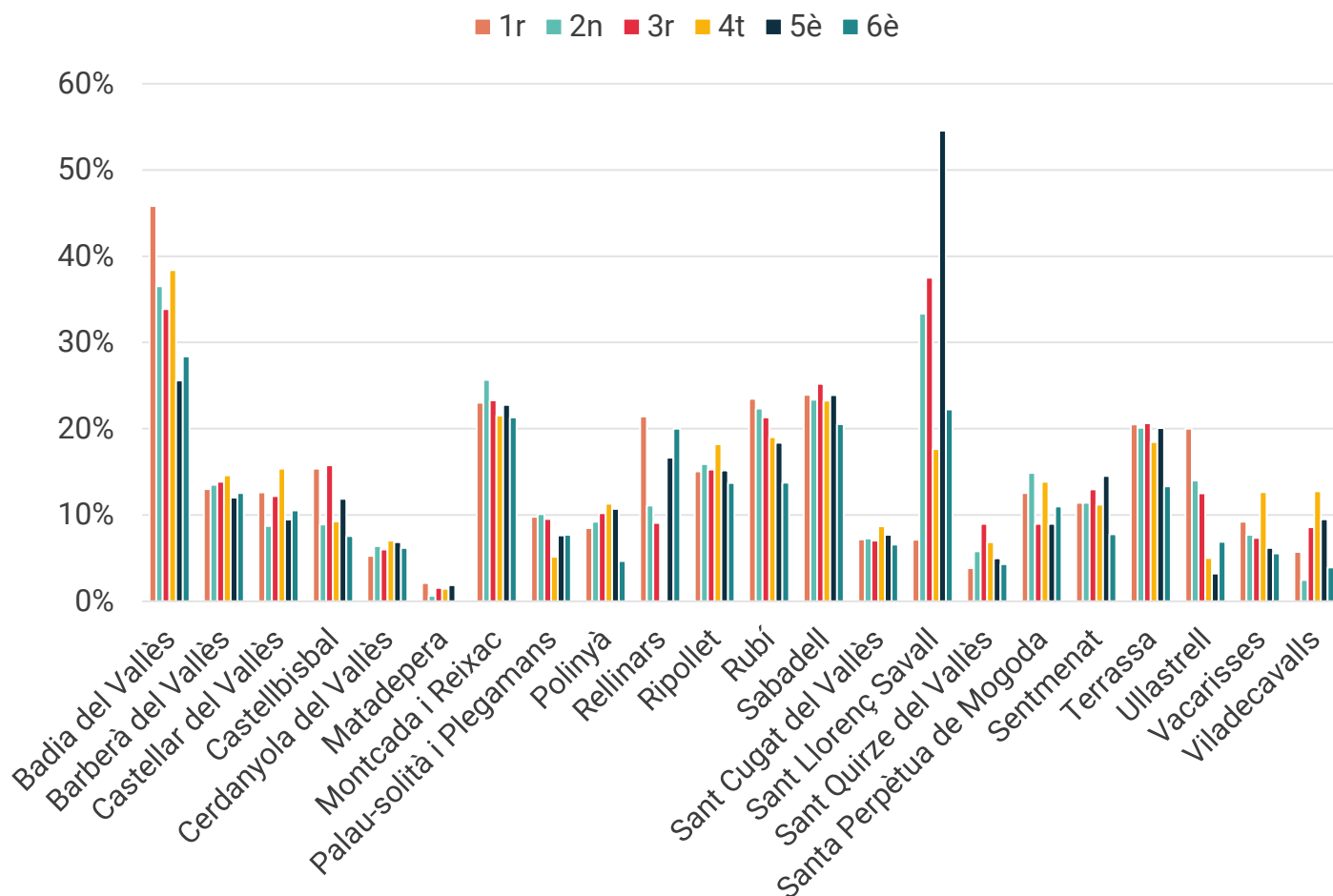
Les taxes de P5 són les més elevades de tot el cicle, indicant una reducció d'ajuts entre els infants nascuts a partir dels anys de postcrisi.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Taxa d'incidència municipal dels ajuts del cicle de Primària per nivell escolar. Curs 2018-19

Sobresurten les elevades taxes a primària de Sant Llorenç Savall i, en particular, el valor de 5è on més de la meitat de l'alumnat ha rebut un ajut de menjador (54,5%). Tanmateix, cal matisar que només disposen d'un centre escolar amb pocs alumnes.

Badia del Vallès mostra taxes molt elevades, superant el 25% pel curs de 1r, on s'han concedit ajuts a més de 4 de cada 10 alumnes (45,8%).

Altres municipis, com Montcada i Reixac o Sabadell, tenen taxes per sobre del 20% en tots els cursos del cicle de primària.

Conclusions

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Els criteris de valoració social determinats pel Departament d'Educació per rebre un ajut de menjador, restringeixen, a la pràctica, l'accés a un ajut individual de menjador al 100% a infants i adolescents d'unitats familiars amb rendes molt baixes.

La majoria dels centres d'educació secundària no disposen de menjador per poder servir àpats. L'alumnat dels centres públics que no compten amb les instal·lacions adequades no poden accedir al programa de manera que la gran majoria de l'alumnat de 6è, en passar a secundària, no tenen la possibilitat de rebre un ajut de menjador.

Les dades de les denegacions de sol·licituds d'ajuts individuals de menjador indiquen que un nombre important de famílies, tot i superar el llindar de renda per rebre l'ajut establert a la convocatòria, tenen uns ingressos els quals superen en poca quantia el llindar establert. Aquesta situació es veu agreujada pel fet que els càlculs del llindar es realitzen amb un nivell de renda d'anys anteriors.

Les famílies monoparentals o nombroses han d'acreditar que disposen del títol reconegut per la Generalitat de Catalunya que les defineix com a famílies monoparentals o nombroses, ja siguin especials o no. Encara que es compleixin les condicions, sense el títol no es pot acreditar oficialment aquesta condició, fet que pot comportar la denegació de la beca perquè varia el llindar de renda per accedir a un ajut.

Glossari i fonts

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Llindar de risc de pobresa

El concepte de pobresa utilitzat és el de pobresa relativa o bé el risc de pobresa. Es parteix de la base que la població pobra o en risc de pobresa és tota aquella la renda de la qual cau per sota d'un llindar de risc de pobresa. S'ha considerat com a indicador del nivell de vida mitjà un valor central de la distribució de la renda com és la mediana. El llindar s'ha establert en el 60% del valor de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de les persones. La taxa de risc de pobresa és el percentatge de persones que queden per sota d'aquest llindar. Els llindars de risc de pobresa de les llars dependran de la dimensió i composició de les llars.

Valoració per part dels Serveis Socials per necessitat social greu

Serà preceptiu que l'alumnat sol·licitant estigui en seguiment per part dels serveis socials municipals, mitjançant el qual s'acreditarà l'existència d'una necessitat social greu d'aquesta família. És necessari que l'alumnat estigui inclòs en un pla d'intervenció o de treball per risc d'exclusió social. Situació de risc social igual a 10 punts i situació de risc social greu igual a 15 punts

Índex de complexitat socioeducativa dels centres

El Departament d'Educació classifica els centres educatius en funció de la seva complexitat socioeducativa. Els índexs de complexitat es calculen amb dades referides a l'alumnat i amb els indicadors següents: baix nivell d'instrucció dels pares/mares/tutors/tutores; ocupació de llocs de treball de baixa qualificació professional dels pares/mares/tutors/tutores; nombre significatiu de pares/mares/tutors/tutores d'alumnat receptor de la renda mínima d'inserció; percentatge elevat de pares/mares/tutors/tutores en situació d'atur; alt percentatge d'alumnat amb necessitats educatives específiques; percentatge alt d'alumnat nouvingut.

Mediana

Identifica el valor que separa les dades ordenades de menor a major en dos fraccions iguals amb el 50% de les dades per sota i l'altre 50% per d'alt. Aquesta té l'avantatge de no estar afectada pels valors extrems sinó per l'ordre d'aquests, el que resulta més adequat en l'anàlisi de distribució de dades asimètriques com és el cas de les rendes de les famílies beneficiàries de l'ajut individual de menjador.

Famílies amb problemes d'habitatge

Famílies amb manca d'habitatge, desnonament, amuntegament, estada en centre d'acollida, etc.

Taxa d'incidència

És la relació entre el nombre total d'alumnes d'un determinat nivell escolar que són receptors/es d'algun tipus d'ajut individual de menjador respecte al nombre total d'alumnes matriculats/des al mateix nivell escolar. Aquest s'expressa com un percentatge de 0 a 100 on el 0 és que no hi ha cap alumne receptor d'ajut individual de menjador i 100 que tot l'alumnat matriculat al nivell escolar és receptor d'un ajut individual de menjador.

Tipologies de famílies

- Família nombrosa general:
  - Un o dos ascendents i 3 fills/es o més (menors de 21 anys o fins a 25, si cursen estudis oficials i conviuen amb els ascendents, siguin comuns o no.
  - Un o dos ascendents amb dos fills/es, siguin comuns o no, sempre que al menys un d'aquests fills/es tingui reconeguda una discapacitat igual o superior al 33% o estigui incapacitat per treballar.
  - Un o dos ascendents amb dos fills/es, siguin comuns o no, quan tots dos ascendents tinguin reconeguda una discapacitat igual o superior al 33%, cadascun d'ells/es, o almenys un d'ells/es tingui un grau de discapacitat igual o superior al 65%, o estiguin incapacitats/des per treballar.
- Família nombrosa especial:
  - Cinc infants o més.
  - Quatre infants dels quals almenys tres siguin de part, adopció, acolliment o pre-adopció múltiple.
  - Quatre infants en el cas que els ingressos anuals de la unitat familiar, dividits pel nombre de membres que la componen, no superin el 75% de l'Indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) vigent.

Nota: Cada fill/a amb discapacitat o incapacitat/da per treballar computarà com a dos per determinar la categoria.

- Família monoparental general: Formada per un o més descendents de 21 anys, o de 26 si estudien, que conviuen amb una sola persona i dependent econòmicament. Podem estar formades per:
  - Una persona progenitora i 1 o 2 descendents que conviuen amb altres persones amb les quals no tenen un vincle matrimonial ni formen una unió estable de parella.
  - Una persona vídua o en situació equiparada amb fills/es a càrrec.
  - Una persona separada o divorciada que té la guarda dels seus fills/es i que compleix algun dels requisits següents: no percebre la pensió d'aliments fixada judicialment, percebre la pensió per un import inferior al 50% de l'IRSC (índex de renda de suficiència de Catalunya) per cada infant; en el cas que la persona hagi patit abandonament o violència masclista; o en el cas que un progenitor tingui infants a càrrec i que l'altre progenitor estigui empresonat o hospitalitzat o en altres situacions similars durant un any o més.
- Família monoparental especial:
  - Famílies monoparentals amb dos fills o més.
  - Famílies monoparentals en les quals el progenitor o un fill/a tingui reconeguda una discapacitat o estigui incapacitat per treballar.
- Família estàndard: no entren en cap de les definicions anteriors.

Fonts de les dades

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**

CURS 2018-19

Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental

Departament d'Educació

Enquesta de condicions de vida. Idescat

OBSERVATORI
VALLÈS OCCIDENTAL

Amb el suport de

Xarxa d'Observatoris
del Desenvolupament
Econòmic Local

